

ה כ נ ס ת

מסקנות

ועדת החוקה, חוק ומשפט בעקבות החלטה על דיון מהיר

מס' 3

הכנסת התשע-עשרה

מושב שלישי

בנושא:

**פסיקת הוצאות משפט דרקוניות ככלי להרתעת תובעים ועותרים
ציבוריים מלממש את זכות הגישה לערכאות**

של חברי הכנסת:

זהבה גלאון, איתן כבל ויצחק וקנין

על פי סעיף 97 א' לתקנון הכנסת, החליטו יושב-ראש הכנסת והסגנים ביום י"ז באדר א התשע"ד, 17 בפברואר 2014, להעביר לדיון מהיר בוועדת החוקה, חוק ומשפט את הצעת חברי הכנסת זהבה גלאון, איתן כבל ויצחק וקנין בנושא: פסיקת הוצאות משפט דרקוניות ככלי להרתעת תובעים ועותרים ציבוריים מלממש את זכות הגישה לערכאות.

ועדת החוקה, חוק ומשפט התכנסה לדיון בנושא ביום ד' בחשון התשע"ה, 28 באוקטובר 2014.

חה"כ זהבה גלאון אמרה שהטלת הוצאות גבוהות על עותרים מרתיעה אותם מלפנות לערכאות ובכך פוגעת בזכותם החוקתית. היא הוסיפה כי מנתונים שנמסרו לה על-ידי משרד המשפטים עולה כי קיימת מגמה ברורה של עליה בגובה ההוצאות המוטלות על עותרים שעתירתם נדחתה. גלאון הוסיפה שבשנת 2007 הוקמה על-ידי מנהל בתי המשפט ועדה לבחינת דרכי ייעול ההליכים המשפטיים בראשות השופטת רות רונן. במסקנות שהוגשו בשנת 2008 ממליצה הוועדה לקבוע שיקול דעת מובנה ביחס לפסיקת הוצאות כדי להביא להאחדה בפסיקת ההוצאות על-ידי בתי המשפט השונים.

מנהל בתי המשפט, השופט מיכאל שפיצר, אמר כי סוגיית ההוצאות מעוגנות בחקיקה ובתקנות והיא נתונה לשיקול דעתו של השופט היושב בדין. במחקר שנעשה, בו נבדקו 450 פסקי דין, עולה כי בבסיס ההחלטות על הטלת הוצאות עומדות בעיקר התנהלות לא אחראית של העותר הציבורי, אי מיצוי הליכים, העדר תגובת העותרים ועוד.

להלן מסקנות הוועדה:

הוועדה פונה לשרת המשפטים לשיקול לאמץ את המלצות ועדת רונן בכל הקשור לפסיקת הוצאות משפט על-ידי בתי המשפט מבלי להתערב בשיקול דעתם של השופטים היושבים לדין.